Contractul de credit
in lumina Noului Cod Civil

Structura prezentarii

I. Prevederi generale in materia obligatiilor cu relevanta asupra contractelor de credit

II. Contractul de imprumut de consumatie

III. Contractul de facilitate de credit

I. Prevederi generale in materia obligatiilor, cu relevanta asupra contractelor de credit

1. Regulile aplicabile contractelor (art. 1167)

(1) Toate contractele se supun regulilor generale din prezentul capitol.

(2) Regulile particulare privitoare la anumite contracte sunt prevăzute în prezentul cod sau în legi speciale.

2. **Regulile aplicabile contractelor nenumite** (art. 1168)

Contractelor nereglementate de lege li se aplică prevederile prezentului capitol, iar dacă acestea nu sunt îndestulătoare, regulile speciale privitoare la contractul cu care se aseamănă cel mai mult.

3. Prevederi in materia obligatiilor aplicabile contractelor de credit

***Contractul de adeziune* - Art. 1175 NCC**

Contractul este de adeziune atunci când clauzele sale esențiale sunt impuse ori sunt redactate de una dintre părți, pentru aceasta sau ca urmare a instrucțiunilor sale, cealaltă parte neavând decât să le accepte ca atare.

Clauzele externe – art. 1201 NCC

Dacă prin lege nu se prevede altfel, părțile sunt ținute de clauzele extrinseci la care contractul face trimitere.

Clauze standard - Art. 1202 NCC

Sunt clauze standard stipulațiile stabilite în prealabil de una dintre părți pentru a fi utilizate în mod general şi repetat şi care sunt incluse în contract fără să fi fost negociate cu cealaltă parte.

Contractul încheiat cu consumatorii - Art. 1177 NC

Contractul încheiat cu consumatorii este supus legilor speciale şi, în completare, dispozițiilor prezentului cod.

Clauzele negociate prevalează asupra clauzelor standard.

Atunci când ambele părți folosesc clauze standard şi nu ajung la o înțelegere cu privire la acestea, contractul se încheie totuşi pe baza clauzelor convenite şi a oricăror clauze standard comune în substanța lor, cu excepția cazului în care una dintre părți notifică celeilalte părți, fie anterior momentului încheierii contractului, fie ulterior şi de îndată, că nu intenționează să fie ținută de un astfel de contract.

Clauze neuzuale - Art. 1203 NCC

Clauzele standard care prevăd în folosul celui care le propune limitarea răspunderii, dreptul de a denunța unilateral contractul, de a suspenda executarea obligațiilor sau care prevăd în detrimentul celeilalte părți decăderea din drepturi ori din beneficiul termenului, limitarea dreptului de a opune excepții, restrângerea libertății de a contracta cu alte persoane, reînnoirea tacită a contractului, legea aplicabilă, clauze compromisorii sau prin care se derogă de la normele privitoare la competența instanțelor judecătoreşti nu produc efecte decât dacă sunt acceptate, în mod expres, în scris, de cealaltă parte.

Decaderea din beneficiul termenului (art. 1417 -1419 NCC)

– necesitatea unei liste de conditii esentiale, iar nu o prevedere generala. Interesul legitim

– efectul: exigibilitatea imediata a obligatiei;

– inopozabilitatea decaderii fata de co-debitori.

Punerea in intarziere a debitorului

Art. 1523 – termenul esential a carui nerespectare atrage punerea de drept a debitorului in intarziere

Necesitatea includerii unei clauze in acest sens in contract.

Cesiunea contractului

Noutate legislativă (art.1315 NCC – art.1320 NCC) – NCC reglementeaza o practică întemeiată pe dispozitiile privind novaţia prin schimbare de debitor, care nu producea efecte fara acordul creditorului (Art. 1132 ACC - *"Delegatia, prin care un debitor da creditorului un alt debitor ce se obliga catre dansul, nu opereaza novatiunea, daca creditorul n-a declarat expres, ca descarca pe debitorul ce a facut delegatia*")

Nu se poate face fără consimţământul, fie el şi „anticipat", al „cocontractantului cedat" (art.1315 alin.1 şi art.1317 NCC).

II. Contractul de împrumut de consumație

Reglementare

Reglementarea NCC: Cartea a V-a („Despre obligații”), Titlul IX („Diferite contracte speciale”), Capitolul XIII („Contractul de împrumut”), art. 2.158 - 2170 Cod Civil;

Reglementarea ACC: Cartea a III-a, Titlul XI, art. 1.576 - 1590 Cod Civil.

Definiție

Împrumutul de consumație este contractul prin care împrumutătorul remite împrumutatului o sumă de bani sau alte asemenea bunuri fungibile şi consumptibile prin natura lor, iar împrumutatul se obligă să restituie, după o anumită perioadă de timp, aceeaşi sumă de bani sau cantitate de bunuri de aceeaşi natură şi calitate (art. 2158 NCC).

Prezumții legale privind natura împrumutului

Transferul proprietății şi al riscurilor – are loc la încheierea valabilă a contractului

Termenul de restituire a imprumutului

In cazul in care termenul de restituire este stabilit de catre parti, art. 2161 NCC instituie prezumtia ca acesta a fost stipulat in favoarea ambelor parti (daca imprumutul este cu titlu oneros) sau in favoarea imprumutatului (daca imprumutul este cu titlu gratuit).

In cazul in care termenul de restituire nu este stabilit de catre parti, art. 2162 prevede ca acesta va fi stabilit de instanță, ținându-se seama de scopul împrumutului, de natura obligației şi a bunurilor împrumutate, de situația părților şi de orice altă împrejurare relevantă. In aceasta situatie, termenul de prescriptie a cererii de restituire incepe sa curga de la data incheierii contractului de imprumut.

In cazul in care s-a stipulat că împrumutatul va plăti numai când va avea resursele necesare, instanța, constatând că împrumutatul le deține sau le putea obține între timp, nu va putea acorda un termen de restituire mai mare de 3 luni.

Restituirea împrumutului – principiul nominalismului, in cazul împrumuturilor având ca obiect sume de bani

Titlul executoriu – se recunoaşte caracter de titlu executoriu contractelor de împrumut încheiate în formă autentică sau printr-un înscris sub semnătură privată cu dată certă, în cazul încetării acestora prin decesul imprumutatului sau prin expirarea termenului.

Împrumutul cu dobânda

Dobânda poate fi stabilita in bani sau in alte prestații, sub orice titlu sau denumire, la care împrumutatul se obliga ca echivalent al folosinței capitalului.

Suma de bani împrumutata este purtatoare de dobanda din ziua in care a fost remisa imprumutatului.

Plata anticipata a dobanzii nu se poate efectua decat pe cel mult 6 luni.

In cazul in care rata dobanzii este determinabila, eventualele surplusuri sau deficite sunt supuse compensarii de la o rata la alta, pe toata durata imprumutului, cu exceptia ultimei rate care ramane intotdeauna castigata in intregime de imprumutator.

III. Contractul de facilitate de credit

Reglementare

Reglementarea NCC: Cartea a V-a („Despre obligații"), Titlul IX („Diferite contracte speciale"), Capitolul XV („Contul bancar curent si alte contracte bancare"), art. 2.193 - 2195 NCC;

Reglementarea actuala generica: nu exista.

Elementele definitorii ale facilitatii de credit:

- dreptul clientului de a efectua trageri de sume de bani, in transe, in limita plafonului pus la dispozitie de catre finantator (institutie de credit, o institutie financiara nebancara sau orice alta entitate autorizata prin lege speciala);

- posibilitatea clientului de a efectua rambursari succesive care reinnoiesc suma disponibila;

- dreptul finanțatorului de a denunta unilateral contractul de facilitate de credit, inainte de scadenta, pentru motive temeinice care privesc beneficiarul facilitatii de credit.

Considerații privind dreptul finanțatorului de a denunța unilateral contractul de facilitate de credit

Natura juridica – cauza de încetare a contractului, din inițiativa unilaterala a finanțatorului, pentru motive întemeiate care țin de persoana beneficiarului facilității dar care exclud încălcarea culpabilă de către acesta a obligațiilor contractuale.

Efectele denuntarii unilaterale a contractului pentru motive temeinice se produc asupra contractului *in intregime*, in sensul ca exercitarea de catre finantator a acestei prerogative stinge dreptul clientului de a utiliza fondurile ramase disponibile si da nastere obligatiei de a restitui sumele utilizate si accesoriile acestora.

In sfera de aplicare a notiunii de *„motive temeinice care privesc beneficiarul facilitatii de credit”*

- intra exclusiv schimbarile in situatia patrimoniala a clientului

- evolutiile in situatia sa financiara generala;
- initierea unor proceduri judiciare sau extrajudiciare impotriva acestuia;
- modificari ale valorii garantiilor accesorii creditului;
- cresterea gradului de indatorare a clientului prin contractarea unor credite noi;
- producerea de catre client a unor incidente de plata etc

- nu intra modificarile pietei financiare si nici **dificultatile financiare ale finantatorului.**

In cazul denunțării unilaterale a contractului de facilitate de credit încheiat pe durata determinata, finanțatorul are obligația de a acorda clientului un termen de cel puțin 15 zile pentru restituirea sumelor utilizate si a accesoriilor acestora.

In cazul contractelor de facilitate de credit încheiate pe durata nedeterminata, oricare dintre părți poate sa denunțe contractul, cu respectarea unui termen de preaviz de 15 zile, daca din contract sau din uzanțe nu rezulta altfel.

Art. 145 Legea nr.71/2011 – Efectele contractului de credit încheiat înainte de data intrării in vigoare a Codului Civil si care s-a încheiat pe termen nedeterminat sunt guvernate de legea in vigoare la data producerii lor.

Va mulțumim pentru atenție!